

3. Державна цільова соціальна програма подолання та запобігання бідності на період до 2015 року: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 р. № 1057 // Урядовий кур'єр. – 02.11.2011. – № 203.

4. Пазюк О. Проблеми безробіття в Україні // Україна: аспекти праці. – 2005. – № 2. – С. 3-10.

5. Кожен четвертий українець перебуває за межею бідності. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://avtonomia.net/?p=588>.

6. Трофімова І.Н. Молодежная безработица и бедность: региональные особенности или глобальная проблема? / І.Н. Трофімова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vakizdat.ru/index.php/2011-11-14-10-08-27/2012-03-25-19-19-39>.

7. Інститут вивчення проблем злочинності Національної академії правових наук України. Інформація щодо статистичних показників органів внутрішніх справ стосовно стану скоєння злочинів в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ivpz.org/statistika2011>.

8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Тімохіна А.О.

курсант,

Науковий керівник: Левченко Ю.О.

кандидат юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри,

Національна академія внутрішніх справ

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИЧИН ЗРОСТАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

В Україні розвиток криміногенних явищ пов'язаний з негативними процесами, що відбуваються в економіці та ідеології держави. На загострення криміногенної ситуації в Україні та поширення корисливо-насильницької злочинності, безпосередньо або частково впливають такі фактори як: зміни у структурі кримінального світу, наявність у його лідерів політичних прагнень щодо перерозподілу сфер впливу, наростання економічних можливостей лідерів злочинного світу, вчинення ними зухвалих дій, спрямованих на захоплення влади.

На даний період згідно з офіційною статистикою крадіжки і грабежі є найбільш поширеними злочинами в країні. Крадіжка грошей, велосипеда, продуктів в супермаркеті, одягу в магазині, речей з автомобіля, напади на вулицях – все це відбувається щоденно. Які ж основні причини, що підштовхують людей до посягання на чужу власність?

Перш за все слід розпочати з понять крадіжки та грабежу.

Згідно Постанови пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про злочини проти власності» № 10 крадіжка (таємне викрадення чужого майна) – це викрадення, здійснюючи яке, винна особа вважає, що робить це непомітно для потерпілого чи інших осіб.

Грабіж – це відкрите викрадення чужого майна у присутності потерпілого або інших осіб, які усвідомлюють протиправний характер дій винної особи, яка у свою чергу усвідомлює, що її дії помічені і оцінюються як викрадення [7].

За статистичними даними за 2015 рік було скоєно 565 182 злочини, з них злочини проти власності складають 362 213 а підозру вручено лише 100 007, що свідчить про низький рівень розкриття злочинів. Розглядаючи крадіжки то їх налічується близько 274 тис (найбільш поширеними за тяжкістю є злочини середньої тяжкості – 183 375), грабежів же ж скоєно 22 108, а розбоїв – 3556 [1].

Найчастіше у 2015-му українці зверталися до правоохоронців через крадіжки. Наприклад, квартирних крадіжок у 2013 році зафіксовано 17 тис., а вже у 2015-му – майже 22 тис. Другу позицію посідає незаконне заволодіння транспортним засобом. За два минулі роки (2013-2014 р.) їхня кількість зросла з 3,8 до 11,5 тис. (у 2015 р.).

Зараз кожного дня тільки в Києві викрадають близько десяти машин. Навіть рік тому «забирали» максимум одну. Або навіть менше, – стверджує директор страхового агентства Сергій Старинчук. – Причому, якщо раніше під загрозою були машини середнього класу, то зараз і дуже дорогі, які не користувалися популярністю через складну систему безпеки». Ще одне нововведення – викрадати машини почали навіть зі стоянок [4].

Розглянемо тепер статистику за 10 місяців (січень-жовтень) 2016 р. Очільниця Національної поліції в одній із прес-конференцій зазначила, що рівень крадіжок збільшився на 30 %. Вже зареєстровано 638 198, що вже перевищує кількість злочинів у 2015 р, і лише 128 912 вручено підозр. Злочини проти власності становлять 374 750 (середньої тяжкості – 181 549) з них: крадіжки 288 273 (з квартир 22 883, кишенькових 8 719, з автомобілів 12 879), грабежів – 23 933, розбої 3 349. Стосовно незаконно заволодіння транспортним засобом, то таких злочинів налічується вже 10 750.

Що ж спричиняє такий ріст злочинності в умовах розвитку демократичної правової держави [2].

Перший фактор – війна. Війна криміналізувала українців. Зростає кількість вільного обігу незареєстрованої зброї та боєприпасів. «За рахунок того, що занадто широкий фронт військових дій і вільного обігу зброї. Крім того, війна завдає шкоди психоемоційному стану, це також провокує деякі ситуації. Ну і прямий зв'язок між економічним становищем, достатком людей і рівнем злочинності – його ніхто не відміняв» – зазначає Міністр внутрішніх справ А.Б. Аваков.

За словами прокурора, в першу чергу на ситуацію вплинула соціальна ситуація в державі. Здебільшого люди, які скоюють злочин, роблять це вперше і через матеріальну скруту. Вагомий фактор, що характеризує погіршення соціально-економічного становища в державі, – зростання безробіття серед економічно активного населення у віці 15-70 років – до 9,9% (в 2013-му – 7,7%) [2].

При цьому слід навести результати кримінологічних досліджень, відповідно до яких збільшення безробіття на один відсоток призводить до зростання рівня злочинності на 6%. Про об'єктивність відповідних досліджень свідчать і статистичні дані, за якими лише в січні–серпні поточного року працівниками поліції встановлено 45 тис. дієздатних осіб, які на момент скоєння злочину ніде не навчалися та не працювали, що становить 63% від

усіх затриманих злочинців (2015 року цей показник становив 58%, 2014-го – 54%, а 2013-го – 46%)» [4].

Не можна не згадати про нещодавно прийнятий Верховною Радою «Закон Савченко». Після набуття чинності закону підлягають звільненню біля 34,9 тис. осіб. На сьогодні від подальшого відбування покарання за «законом Савченко» вже звільнено 8,2 тис. засуджених з яких 785 осіб або 10% викрито в скоєнні нових злочинів (405 – крадіжки, 131 – грабежі).

Адже особам які щойно звільнились з місць позбавлення волі, просто необхідні засоби існування.

Неможливо не згадати і такий фактор як реформи, влаштовані в системі МВС. У правоохоронних органах почався банальний кадровий голод. Попереджати і розслідувати злочини просто нікому. Більшість колишні досвідчених працівників було «відсіяно», а новим просто бракує досвіду і так званого «інститут наставництва». Ліквідація такого органу як УБОЗ взагалі звело нанівець протидію організованій злочинності.

Отже, підсумовуюче вище викладене, було зазначено невичерпний перелік тих основних факторів які впливають на розвиток злочинів пов'язаних з посяганням на власність. Тому, незважаючи, на складне становище України в умовах сучасного розвитку, потрібно звернути увагу на заключення експертів, і ліквідувати причини та умови кримінальних посягань.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>.
3. Інститут вивчення проблем злочинності Національної академії правових наук України. Інформація щодо статистичних показників органів внутрішніх справ стосовно стану скоєння злочинів в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ivpz.org/statistika2011>.
4. Назад у 90-ті. В Україні різко зріс рівень злочинності. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.korrespondent.net/>.
5. В регіонах, де сконцентровано більшість переселенців, значно зросла кількість крадіжок. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dt.ua>.
6. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні / за заг. ред. О. М. Джужі. – К. : Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2006. – 190 с.
7. Постанови пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про злочини проти власності» № 10 від 06.11.2009 р.
8. Кримінологія: Навч.-методичний посібник / НАВСУ; О. М. Джужа, Є. М. Моїсєєв, В. В. Василевич та ін. – Київ: Атіка, 2003. – 399 с.
9. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3 кн. / А. П. Закалюк – Кн. 2: Кримінологічна характеристика та запобігання вчиненню окремих видів злочинів. – К. : Ін Юре, 2007. – 712 с.